

УДК

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ
ОПОЗИЦІЇ ОСОБИСТОСТІ**

*Скрипник С.В. доцент кафедри екології
Хмельницького національного університету
Хмельницький, Україна*

Фундаментальність процесу формування активної екологічної позиції особистості - завдання не тільки соціально-економічне і технічне, але і етичне. Він витікає з необхідності виховувати екологічну культуру, формувати нове відношення до природи, актуалізоване на нерозривному зв'язку особистості з природою. Однією із засад вирішення даного завдання стає екологічне виховання на засадах сталого розвитку, де під вихованням в широкому значенні розуміється екологізація освіти, розвитку, виховання.

Мета формування активної екологічної позиції особистості - відповідальне ставлення до навколишнього середовища, яке будується на засадах екологічної свідомості. Це актуалізує дотримання етичних і правових принципів природокористування і пропаганду ідей його оптимізації, активну діяльність по вивченню і охороні природи своєї місцевості.

Ціннісне ставлення до природи тісно пов'язано з сімейними, суспільними, виробничими, міжособистісними відносинами людини, охоплює всі сфери свідомості: економічну, соціальну, наукову, політичну, ідеологічну, художню, етичну, естетичну, правову.

Активна екологічна позиція особистості - багатовекторна характеристика особистості. Вона фундаментує розуміння законів природи, що визначають життя людини, виявляється в дотриманні етичних і правових принципів природокористування, в активній творчій діяльності по вивченню і охороні середовища, пропаганді ідей правильного природокористування, в боротьбі зі всім, що згубно відображається на навколишній природі [1].

Умовою сформованості активної екологічної позиції особистості є гармонізація ціннісного ставлення в комплексі «Природа-Людина».

Критерієм сформованості активної екологічної позиції особистості є етична турбота про майбутні покоління, що є методологією засад сталого розвитку.

Методологічність процесу формування активної екологічної позиції особистості поєднує в собі вирішення наступних завдань:

освітніх - формування системи знань про екологічні проблеми сучасності і шляхів їх вирішення;

виховних - формування мотивів, потреб і звичок екологічно доцільної поведінки і діяльності, здорового способу життя;

розвиваючих - розвиток системи інтелектуальних і практичних умінь по вивченню, оцінці стану і поліпшенню навколишнього середовища своєї місцевості; формування прагнення до активної діяльності по охороні навколишнього середовища: інтелектуального (здібності до аналізу екологічних ситуацій), емоційного (відношення до природи як до універсальної цінності), етичного (волі і наполегливості, відповідальності) [1].

Процес формування активної екологічної позиції особистості не можливий без інтеграції галузевих знань на засадах соціальної екології та екології людини.

У процесі формування активної екологічної позиції особистості пріоритетом є входження в систему цінностей особистості фундаментальних понять: унікальність і самоцінність природи. При цьому людина розглядається як лише частинка природи.

Список використаних джерел

1. Скрипник С.В. Особливості формування активної екологічної позиції як життєво необхідної якості компетентного фахівця\ Сучасна екологічна освіта в інтересах сталого /Зб. наук. пр.[ред. кол. В.Є.Берека (гол) та ін]. - Хмельницький : Видавництво "Стимул", 2018. - С.128-136.